ԹԻՎ 11 ՀԱՅԿ ԶԻԼՀԻՃՃԷ Ի

1876 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 7 ՇԱԼԸ

ԱԼԱԶԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 19 Ն՝ 3330

Մանղուժէի էֆքեար սէնէտէ 300 Նիւսխէ իթիպարըլյա, զբյմէթի Իսթանպոլ իչին կէչէր ագճէ 300 ղրշ՝ օլտուղու կիպի թաշրալար իչին տախի սէնէտէ 300 Նիւսխէ իչին 300 ղրշ՝ պուրպ, փագաթ բոսթա բարասը, փաչլա օլարագ թալէպ ունանճագ տուր։

Նիւսխէսի 50 չէր բարաեա սաթըլմագտա տուր։

Մանղուժէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը Վինճ՝ տէֆտա 3, Զինճի տէֆտա 2, Յիւնճիւ վէ սայիր տէֆտարար իչին 1ղշ՝ վէ իլան սըրասընա գոնուլմաեան իլանըն սաթըրը 5 ղշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէյնճէնպիհ բազարընտա վագը Նո՝41 Իբսի խանընտա կարապետ Ց՝ Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ՄԷՄԼԷՔԷԹԷՑՆ

Պիւքրէշ, 16 դեկտ՝

Սանճագ ալթընա ճէլպ օլունմուշ օլան ասաքիրին ֆամիլեալարընը պէսլէմէկէ գազալար էհալիսինի մէճպուր իթմէք իւզրէ պիր լայիհա գալէմէ ալընարագ միլէթ մէճլիսինէ թագտիմ օլունտու։

Ցունվարընն պիրինտէն իթիբարէն, թահրիրի ասաքիր գանոնու թաթիլ իթմէք իւզրէ, մէճլիսի մէղքիւրէ տիւկէր պիր լայիհա թագտիմ դրլընտը։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա, 16 դեկտ՝

Ռուսիա իլէ Մէնտէքէթէյն պէյնինտէ պիր մուգավէլէ ագտ օլունտուղունա տայիր կէզէն թէվաթուրարընն ճիւմլէսի տէ պուրատա եալանա չըգարըլըբեր։

Գոնթ Վէլսերսհայմով Ավսթրիա տէվլէթինին Պէրլին սէֆարէթի պաշ քիթաղէթինէ, վէ Տէրիսաատէթտէ մուգիմ Ավսթրիա սէֆիրինին մախտումի գոնթ Զիչի Աշն-Բէթրապուրկ սէֆարէթի պաշ քիթաղէթինէ, վէ միւսիւ Պէրնաթ տախի Տէրիսաատէթտէ սէֆարէթի քիթաղէթինէ թայինին օլունտուր։

Բէչթա, 16 դեկտ՝

Հիւքիւմէթ թարաֆընտան թագտիմ գրլընան պիւտճէյի միլէթ մէճլիսի գապուլ իթտի։

ՌՈՒՍԻԱ

Սանթանտէր, 18 դեկտ՝

Պուրատա լէնկէրէնտաղ օլան Բիւրլը կըրան նամ Ռուս ֆըրգաթինի, տիլահ սաթըն ալմագ իւզրէ Ամերիգաեա կիթմէքտէ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լոնտրա, 18 դեկտ՝

Ինկիլիզ գոնսոլիտի	93 15/16
Էսհամը Ռումուի աշըլը	10 7/8
» » գաբանտը	10 13/16
1865 իսթիգրաղը	11 3/4
1869 »	11 1/8
1871 »	31 1/2
1873 »	10 7/8
1872 (Պոն տիւ Թրէզոր (Մէրի Ա՝Ռ՝) գ՝ք՝	18 3/4
Մըսըր իսթիգրաղը	49 1/2

Բարիս 18 դեկտ՝

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 5 0/0	104 55
Էսհամը Ռումուի աշըլը	10 95
» » քար՝	10 85
Ռումէլի շըմէնտֆէր սէհիմէրի	31 50
65 իսթիգրաղը	62
69 »	56
1873 »	53

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ՝ Ռում՝ 4 դեկտ՝ ագշամ գբ՝	11 39
Էսկ՝ Ռում՝ 7 դեկտ՝ սպկ՝ աշըլ	11 38
Էն եիւքսէք	11 39
Էն աշաղը	11 37
Սաաթ 7	11 38
Իսթիգ՝ 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆ՝	60
» 65 (Մութօն) 6 0/0 ֆր՝	61
» 1869 (Բինար) 6 0/0	54 1/2
» 1872 (Պոն տիւ՝Թրէզոր) 9 0/0	19 1/4
» 1873 (Բինար) 6 0/0	54
Ռումէլի Շըմէնտֆէր	3 0/0 30 1/2
Բէբոր	փր՝ 3
Հէվալէսիզ	փր՝ 3
Ագշէ Ֆայիզի	0/0 12

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՅԱԹԸ

Քրէտի ժէնէր՝ 6 0/0 Լ՝ Օ՝	215
Պոսիէթէ ժէնէր՝ 6 0/0 Լ՝ Ս՝	235
Սթամպոլ Պանգասը	305
Պանգ գոմէրսիալ	280
Սոիէթէ Օթոման Լ՝ Ս՝	130
Թրամվայ 5 0/0 Ղ՝ գ՝ք՝	160
Լավրիօմ (մատէն) Ֆր՝	69

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտն	Ղրշ՝ Փր՝
Ինկիլիզ լիրասը	110
Ֆրանսըզ ալթունու	87 30
Բօլ	88 10
Գըրմից ալթունու	51 10
Պէեազ մէճիտիյէ Ֆարգը	104 07
Մէթալիք Ֆարգը	11 20
Պագըր Ֆարգը	50
Պէշլիք Ֆարգը	9 20
Գարպօն գայմէսի գարիք	7 95

ԳՈՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	123 20
Էն աշաղը	123 10
Սաաթ 7	123 10

Պագըր հիսապը իլէ, 100 ղրշ՝ գայմէ, 126 ղրշ՝

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Պու կիւնքի Գուրիւ տ՝Օրիան ղազէթասընտա օգուտլուշ տուր։

«Ղազէթամիզըն պասըլմըրը սըրատա Սատրազամ հազրէթլէրինին խթիֆա իտիպ, խթիֆասը գապուլ օլունտուղու մէսմուիիպ օյնուշ տուր»

ԹԷՊԵԻՐ

Մէսնէտի ճէլիլի սատրազամի, իքինճի տէֆա օլարագ ֆէխամէխլու տէվլէթլու Միհրաթ բաշա հազրէթլերի իւհտէյի խթիհգազլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

—Խարիճիյէ նազիրը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլերի, տիւն տիւվէլի էճնէպիյէ սիւֆէրասընը Պասը Ալիտէ գապուլ իթմիշլէր տիր։

—Օսմանլը ղազէթալարընն րիվայէթինէ կէօրէ, Սըրպիա զապիթլերինտէն պիրի իւնիֆորմա վէ գըլըճը իւզրինտէ օլտուղու հալտէ, Սըրպիատան ֆիրարլէ, տիւն պուրատա կէլէրէք, տօղրուճա պասը զապիթյէյէ միւրաճաաթ իթմիշ, վէ օրատան միրալայ Պահրի պէյլէ Պասը սէրասքէրիյէ կէսնէտերիլմիշ տիր։

—Իքինճի օրտույի հիւմաեունու միշլիրի վէ Թունա գումանտանը Ահմէտ էյուպ բաշա հազրէթլերի, մաեէթլերինտէ իքի թապուր ասաքիրի նիզամիյէ տախի պուլունտուղու հալտէ, պու կիւն Սէլէմիյէ Ֆըրդաթինի հիւմաեունու իլէ Վարնաեա սպիմէթ իտէճէք տիր։

—Կէչէնկէրտէ թէֆթիշ մէմուրյէթի իլէ օրտույի հիւմաեունարա կիթմիշ օլան, միրիլիվա հաճի Բաշիտ բաշա հազրէթլերի, տիւն Տէրիսաատէթէ կէլմիշ, վէ պու կիւն տախի մէմուրյէթլէ Եանպոլուեա վէ անտէն տախի Թունա թարաֆլարընա ազիմէթ իտէճէքլերի մուգարրէր պուլունմուշ տուր։

—Սատրազամ հազրէթլերի ճիւղի նամիզամ պուլունտուղլարը միւնասիպէթլէ, տիւն Պասը Ալիյէ կէլէմէմիշլէր տիր։

—Օսմանլը ղազէթալարընը ռիվայէթինէ կէօրէ, Սըրպիա զապիթլերինտէն պիրի իւնիֆորմա վէ գըլըճը իւզրինտէ օլտուղու հալտէ, Սըրպիատան ֆիրարլէ, տիւն պուրատա կէլէրէք, տօղրուճա պասը զապիթյէյէ միւրաճաաթ իթմիշ, վէ օրատան միրալայ Պահրի պէյլէ Պասը սէրասքէրիյէ կէսնէտերիլմիշ տիր։

—Իքինճի օրտույի հիւմաեունու միշլիրի վէ Թունա գումանտանը Ահմէտ էյուպ բաշա հազրէթլերի, մաեէթլերինտէ իքի թապուր ասաքիրի նիզամիյէ տախի պուլունտուղու հալտէ, պու կիւն Սէլէմիյէ Ֆըրդաթինի հիւմաեունու իլէ Վարնաեա սպիմէթ իտէճէք տիր։

—Կէչէնկէրտէ թէֆթիշ մէմուրյէթի իլէ օրտույի հիւմաեունարա կիթմիշ օլան, միրիլիվա հաճի Բաշիտ բաշա հազրէթլերի, տիւն Տէրիսաատէթէ կէլմիշ, վէ պու կիւն տախի մէմուրյէթլէ Եանպոլուեա վէ անտէն տախի Թունա թարաֆլարընա ազիմէթ իտէճէքլերի մուգարրէր պուլունմուշ տուր։

—Սատրազամ հազրէթլերի ճիւղի նամիզամ պուլունտուղլարը միւնասիպէթլէ, տիւն Պասը Ալիյէ կէլէմէմիշլէր տիր։

—Էրզրումա սէվգ օլունմագ իւզրէ էվվէլ ու ախըր Թրապզոնա վիլուատ իտէն թօքլարընն վագթ ու զէմանընյա հէման սէվգ օլունտուղլարը վէ հաթթա պիր չօղունուն Թրապզոն գասապասընյա Մէքճէ, վէ Ագճէ Ասլատ վէ Իմէր նահիեէլերի էհալիսի թարաֆլարընտան խըտմէթի միւթթէխիրէ օլմագ իւզրէ սէվգ ու իյսալ գելընմիշ իսէ տէ, չու էնանատ կէլէն թօքլարընն տախի գըշ պասմագսըզընը իրսալէրինէ իսթիտար օլունտուղու սըրատա եաղան պիր չօգ դարլարտան տօլաեը իչպու սէվգ օլունան թօքլար Զիղանէ տաղը նամ մահէլլատէն աչըրըլմամագտա իքէն, թէրթիպ իտիլէն ամէլէ իլէ մէղքիւր գարլար միւմքին մէրթէպէպ գալտըրըլըբ, զիքր օլունան թօքլար թէմամէն օրատան կէչիրիլմիշ տիր։

—Ֆըրանսա ճումհուրիէթինին գոնֆէրանսա իքինճի մուրախասա թայէին իյլէտիկի միւսիւ Շոտորսի կէչէն բազար կիւնիւ, ռիֆագաթլարընտա մատամ Ինեաթիէֆ իլէ Ռուսիա պաշ թէրճէմանը օրտուղու հալտէ, Ֆըրանսա սէֆարէթ մաեէթ վաքտունա պինէրէք, Պէյոիքտէրէեէ կիտիպ, Ռուսիա սէֆարէթխանէսինի վէ պաղչէսինի կէպիպ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Հալը սէֆիրտէ պուլունան ասասքիրի Շահանէէ մուալէնէթ իթմէք իւզրէ Լոնտրատա տիւք տը Սուէթլանընը ռիսալէթինտէ պարագ թէչէքիւլ իտէն ճէմիեէթ ադասընտան միւսիւ Գըրաուսհայա, միսթիրլէթէն Տէրիսաատէթտէ պուլունան Ինկիլիզրրա բարլամէնթոսու ազասընտան միւսիւ Պիւլվէր ճոնսընը թարաֆընտան ադիտէքլի թէլէկրաֆնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

«Թոպչանըլաճագ իհանէյէ վասթայի թէվզի օլմաեը, աթուֆէթլու Ահմէտ Վէֆիզ էֆէնտի հազրէթլերի քէմալի մէմնունէթէ իլէ գապուլ իյլէտի։ Գոմիթէմիղին հարեքէթինէ թիւրքլէր զիեասէպսիզ միւթէէսիր տիրլէր։ Թիւրքլերէ թէէսիր իտէն չէյ, վերիլէճէք իեանէ օրմաեըպ, ասլէմին հագգըսըզլըգ վէ իֆթիրա իլէ մէշղուլ օլմուշ կիպի կէօրիւնտիկիւ պիր վայրթատա, պու հարեքէթիմիզ սպպէպ օլան հիւսնի նիեէթիմիզ տիր։ Օսմանլը խալգը սաքին վէ նիեէթինտէ սասպիհ տիր»։

—Գորչաքօնտաես Բոլիթիգ զազէթասընտա օգուտլուղունա կէօրէ, Ավսթրիա իմբէրաթօրունուն խատէմյի խասասընտան պարոն Ֆըրասոս, Ակրամա կիտէրէք, օլ թարաֆընտա պուլունան Պոսնա միլլէթիլերինէ մախսուս օրմագ իւզրէ, ալթը պին խասթա ալասիլիր պիր խասթ ախանէ ինչասը իչին Իբրահիմ Թան վալիսի իլէ միւղաքէրէ իթմէքտէ տիր։

—Պաթում իսթիհքեամաթընտան պիրինճի նիւմէրալը թասլեանընն տէօչէմէսի իքմալ օլունարագ, թօքլարը վազ օլունտուղու թէլէկրաֆ հավատիսի տիր։

Պաթում իսթիհքեամաթընընն նօղսանլարը իքմալ վէ ումուրը սայիրէյի ասքէրիեէյի թանզիմ իթմէք իչին Թըրապզոն գալէասը թօրճու գայմագամը իզզէթլու Մըրթաֆա պէյ էֆէնտի ալտընը էմր իւզրինէ օրաեա ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

—Գոնֆիրանս մուրախասալարը ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ պէշինճի տէֆա թէճէմմիլ իտէրէք, տէօրթ ռասաթ գատար միւղաքէրէտէ պուլունմուշլար վէ պու տէֆա միւղաքէրաթընն մաէլի գալմէ ալընմամըշ տըր։

—Պու կիւն (տիւնքի կիւն) Պասը Ալիտէ ագտ օլունճագ գումիսիոնու մախսուս, 130 պէնտտէն իպարէթ օլուպ, թիւրքճէսի զաթը Շահանէ թարաֆընտան թաստիգ պույրուլմուշ օլան եէնի նիզամնամէնին Ֆրանսըզճա թէրճէմէսինի իքմալ իտէճէք տիր։ Ամընընը մալիսաթ սահիհ իսէ, մէղքիւր նիզամնամէ գոնֆէրանսընը խիթամընտան սոնրա նէչը օլունճագ տըր։ Մէղքիւր նիզամնամէ հուզուրու հազրէթի Բաշիչահիտէ Պասը Ալիտէ գըրաաթ օլունճագ տըր վէ պունուն իչին պէյնիք հազըրլըգ կէօրիլմէքտէ տիր։ (Լ՝ Հէրբլո)

ՆԱՍՐ-ԻԼ-ԱԶԻԶ ՖԷՐԴԱԹԻՅՆԻՆԻՆ ԳԱԶԱԶԷՏԷ ՕԼՄԱՍԸ

Աթիտէքի մէքթուպ Լա Թիւրքիտէ կէօրիւլմիշ տիր։

26 նոյեմբեր 1876

«Անթիրագոս պուրնունուն սաղ թարաֆընտա վագը գաեալար իւղրինէ պիր Օսմանլը ֆըրդաթիյնինին տիւշմէսինէ տայիր իլք էվվէլ հավատիս կէթիրէն, Ավսթրիա վաքրլարընտան պիրիսի իսի։ Գօրֆու լիման ռէյիսի իչպու հավատիսի, տէվլէթի Ամիեէ չէհպէնտէրի Գոնէմէնօս պէյ թէպլիլ իլէ, էլինտէն կէլէն խըտմէթի տիրիլ իթմէեէճէկինի քէնտիսինէ պիլտիրտի։ Միրի միւմանիլէյ պու հավատիսի իչիթտիկինտէ, մուսասիյինէ մուավինէթ իչին բէք զիեատէ զայրէթ իթտի։ Քէզա Եունան մէմուրլարը խայրատան խայը մուասասիյինէ եարտըմ իյլէտիլէր։ Սէֆինէնին տէրունինտէ պուլունանլար գըրգ սաաթատա պէրու աճ վէ սուսուզ օլարագ, մէղքիւր գաեանընն իւզրինէ չիտտէթլի եաղմուր եաղդրը հալսէ գալմըշլար տըր։ Շէհպէնտէրին թաէպի իւզրինէ, Եունան դարապօլ կէմիսի գումանտանը տէրհալ վաքրուն օճաղընընն եանմասընա էմր վիրիպ, պիր դաչ տաղըգա սոնրա, մէղքիւրէթ իլէ պէրապէր գոնսոլսանէ դավաղարընը պարագ, օ թարաֆա ազիմէթ իթտի։ Պիր տէ գոնսոլս թարաֆընտան տիկէր պիր վաքր իսթիճար դըլընարագ, Մանսուրէ նամ Օսմանլը գարագօլ վաքրունա տօղրու ազիմէթ օլունտու։ Օ արալըգ չէհպէնտէր Եանեա վալիսինէ պիր թէլէկրաֆ չէքերէք, Բրէվէտա պուլունան Եալը Դէօշկիւ նամ վաքրունա կէօնտէրիլմէսինի, վէ Օսինա գումանտանը իզզէթ պէյ տախի թէլէկրաֆ քէշիտէսիյլէ, Սէյեատը Տէրիա նամ վաքր իլէ սայիր պիր վաքր կէօնտէրիլմէսինի թալէպ իյլէտի։

«Նոյեմբերին եիկիրմի իւչիւնճիւ կիւնիւ, սասպահլեէն գաեաեա տիւշէն Նասր իլ Ազիզին պիրինճի մաքինիթի Աքիֆ պէյ, սէֆինէ սիւարիսի Գարաֆընտան պիր մէքթուպու համիլէն եէլքէնլի պիր դաեըղլա մուավինէթ Զալիպի զըմնընտա Գօրֆուեա կէլմիշ տիր։ Պունուն իւզրինէ, միւսմայէյէ Իզզէթ պէյ Սէյեատը Տէրիա վէ Սուլթանիեէ նամ վաքրու հիւմաեունընը իլէ, Գօրֆուեա ուղրամագաղընը մէղքիւր գաեաեա տօղրու կիթմիշ տիր։

«Եունան սէֆիեինինտէն Նօբլի վաքրու տախի հավանը չիտէթլի ֆէնալըղընա պագմաեարագ, իլք տէֆա օլարագ, եէվմի մէղքիւրտէ էյլէ վագթը Անթիրագոսեա վաքլ օլմուշ տուր։ Հավանըն չիտէթինէն Նօբլի վաքրու դաեալըղա եանաչամաեարագ, մէքթուբընը չըգարամամըշ տըր։ Պունուն իչին Բաղաս նամ լիմանտա պարընմաեա մէճալու օլուպ, իչ սասաթ սոնրա կիւճ հալ իլէ մահէլլի դաղա օլան դաեաեա եաղլաշ, դաղաղտէկեանէ մէքթուբ վիրմիշ տիր։ Հալպուքի ֆուրթունանընն չիտտէթինէ, Եունան սէֆինէսինին տէմիրի գըրըլմըշ տըր։ Պատէհու Պալթասաղ Մուսուլ նամ վաքր, Մանսուրէնին գարտանըյլա օրաեա կէլմիշ տիր։ Օսմանլը սէֆինէսի, Եունան սէֆինէսինին թայֆէսէ մէքթուբ վիրմիկինի իչիսիպ, կիճէյի կէչիրմէք իւզրէ Մուրթաեա տէօնմիշ տիր։

«Ֆէրտասը կիւն սասպահլեէն Եունան սէֆինէսի պէթէքքար գաեաեա եաղլաշրըպ, թայֆէյի տէրունինէ ալմաեա պաշլադը, վէ պիր չօգ Օսմանլը սէֆինէսէրինին վիրուտինի կէօրմէքլէ, անլարէ պէքլէմիշ տիր։ Ֆիլվագը օ արալըգ Սուլթանիեէ վէ Եալը Դէօշկիւ Բրէվէզատան, վէ Պալթասաղ Մուսուլ վէ Մէնտուրէ Իզզէթ պէյլէ պէրապէր վէ Սէյեատը Տէրիա վէ տիկէր պիր Օսմանլը վաքրու վիւսուլ պուլուպ, Եունան սէֆինէսիյլէ մուավին վաքրլար եէտի ատէտ պալիղ օլտու։ Պունլար գաեաղ վէ սանտալլար իլէ գաղաղտէկեանը Սուլթանիեէ վաքրունա կէօթիրտիլէր։ Սուլթանիեէ ազշամ իւզրէր Տէրիսաատէթէ տօղրու հարէքէթ իթտի։

«Ֆէրտասը կիւն Օսմանլը վաքրըրընան պիր իքիսի վէ Եունան գաբաղլու Գօրֆուեա կէլտիկէր, վէ գազգէտէլերէն եալընը պիր քիշինին թէկէֆ օլտուղունու սէյլէտիլէր։ Իզզէթ պէյ Սուլթանիեէ, գաբտան Ապտուլլահ պէյ իլէ թայֆէլերինի իրքեաղ իթտիրտի։ Վէ Նասր իլ Ազիզին տէրունինտէքի էշեա վէ թօքլարընը գաբտիգ իչին, պու թայֆէյէ թուզունու եանընտա ալը գոյտու։ Գարթան Վոգ տախի օրտաա մուավինէթ իչին, քէնտի սէֆինէսինատն պիր գապիթ պրագաը։»

– Ռուսիա տէվլէթինին Բահրազա ժէնէրալ գոնսոլսու, տէվլէթի մաթպուասընտան ալտընը էմր իւզրէ, պու տէֆա Բէթէրպուրկա ավէթ վէ մուվասալէթ իյլէմիշ տիր։

—Միհրաթ բաշա հազրէթլերի տիւն մապէյնի հիւմաեունա ալիմէթլի, խայլի վագթի հուզուրը չահանէտէ պուլունմուշլար տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Վիլաեաթ ումուրու մալիեէ թէֆթիշյէսի մէմուրյէթի ռիթպէյի ուլա սընընը կէվմէլի իլէ, ճէզայիրի պահրը սէֆիտ վիլաեէթի սասլըգ տէֆթէրտարը սաստէթլու Բիֆաթ պէյ էֆէնտի հազրէթլերինէ։

Ճէզայիրի պահրը սէֆիտ վիլաեէթի տէֆթէրտարլըղը Եանեա վիլաեէթի սասլըգ տէֆթէրտարը սաստէթլու էյուպ էֆէնտի հազրէթլերինէ։

Եանեա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըղը Սիվաս վիլաեէթի սասլըգ տէֆթէրտարը իզզէթլու Օսման էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Ինկիլթէրրա բարլամէնթօ ազասընտան Մ՝ Ճոնսթընը չիտտիլէք Ալի Սուավի էֆէնտինին խանէսինտէ միսաֆիր պուլունմագտա իմիշ։

—Իշիտիտիկինէ կէօրէ, Սիվիսթէտէ զըրգ թապուր ասաքիրի Շահանէ թօքլանըլաճագ իմիշ։

—Զաթը հազրէթի Բասիշահի, պու հաֆթա իչինտէ վաքրը մախսուսարը իլէ Պէյիքտէրէ կօնիւնտէ լինկէրէնտաղ օլան տօնանմանը հիւմաեունտան Մէսուտիյէ նամ գըրկը Ֆըրգաթինի հիւմաեունու պիթթէրիֆ տօնանմանը հիւմաեունու մուայէնէ պուեուրաճաղլարը իշիտիլմիշ տիր։

—Տիւն ազշամ իւսթիւ, Սըվազտան պիր գաչ եիւզ դուրա նէֆիրաթը կէլմիշ, Սիրքէճի իսկէլէսինտէն Պասը սէրասքէրիյէ կիթմիշլէր տիր։

—Ռուսիա տէվլէթի հարպիյէ վէքեալէթինին մէմալիքի Շահանէտէն Ռումէլի վէ Անատօլու գըթալարը իլէ Ավստրիանըն մէմալիքի չարգիյէսի խարիթալարընտան մէղատարը քէլլիթապ իթտիրէրէք, գասպիճանա թէվզի օլունմագ իւզրէ, պունլարտան Ռումէլի վէ Ավսթրիա խարիթալարընը իմզէլ տիւք Նիրաթ օրուն պիրատէրի կ՝ ... գոնտա պուլունան թահրը գ՝ մանտա ... հաչէք լունան վէ Ռումէլիյէ խարիթա, ... օլան օրտուեա, վէ Անատօլու խարիթալարընը տա խ՝ Անատօլու գըթալարընա հիւճում իտէճէք օլան Գաֆգաս ... օրտուլարընա իրսալ իյլէմիշ օլտուղու, Ֆուրնալ տը Սէն-Բէթրսպուրկ զազէթասը եազըրօր։

Մ. ՀՕՆ ՊՐԱՑԹԸՆ ՊԻՐՄԻՆԿԱՄՏԱ ԻՐԱՏ ԻԹՏԻԿԻ ՆՈՒԹԴ

(Տիւնքի Նիւսխէմիզտէն պագրյյէ)

«Մալիւմիւնիւզ օլտուղու իւզրէ, միւշքիլաթ Խրիսթիանլար իլէ Միւսլիմանլար պէյնինտէ օլան միւնազաարտան տօլաեը զուհուր իթթի.—Միւսլիմանլար թապիրիյլէ հիւքիւմէթի Սէնիյյէեի անլաթմագ իսթէրիմ,—պատէհու պու միւնազաալար Ռուսիա իլէ տէվլէթի Ալիեէ պէյնինտէ վուգու պուլտու, չիւնքի Ռուսիանքն տէվլէթի Ալիեէնին էեալաթը մալիւմէսինտէ սաքին օլան Խրիսթիան էհալիսի հագգընտա հիւսնի թէվէճճիւհիւ վար տըր։ Մալիւմիւնիւզ օլսուն քի, էեալաթը մէզքիւրէնին էքսէր Խրիսթիան էհալիսի, Ռուսլարքն քիլիսէ վէ սեինինտէն պուլունմագտա տըրլար, վէ պիզտէն զիյատէ Ռուսլարա եագքն օլտուգլարը կիպի, եիւզէրճէ սէնէյլերտէն պէրու տախի հագգլարընտա հիւսնի թէվէճճիւհիւրի վար տըր։ Պինաէն ալէյհ պու Խրիսթիանլար ըէֆիյի լիվաեի իսեան իթտիքլերինտէ, Ռուս միլլէթինին քէնտի մէզհէպտաշլարընա իպրազը թէվէճճիւհ իյլէմէմէլերի, թապիեաթը ինսանիէեէ մուզայիր տիր։ (Էլ չէրբմալարը։)

«Իմտի պիզ, Ռուսլարքն մէրյումմ Խրիսթիանլար լէյհինտէ օլարագ, Թիւրքլեր հագգընտա իճրա իտէճէքլերի վուգուաթ վէ ահվալտէն դօրգուեօրուզ, վէ Ռուսիանքն զանն օլունան նիեէթլերինէ գարշը Թիւրքլերի մուհաֆազա իտիեօրուզ։ (Մբրբլանքշլար։) Իչինիզտէն չօղլար տէրիսթը իտէրլեր քի, Գբրբմ մուհարէպէսինտէն էվվէլ Ռուսիա հիւքիւմէթի ահանամէլը մուճիպինճէ, էեալաթը մէզքիւրէնին ահվալինէ զիեատէսիյլէ նէզարէթ իթմէքլիկէ, վէ պու էեաէթլերէ զարար կէլիպ էհալիսինին տախի տերէճէյի նիհաեէտէ թաղեիգ իտիլտիկինտէ, շիքեաեէթ իյլէմէքլիկէ հագլը իտի։ Գբրբմ մուհարէպէսինտէն սոնրա, պու հագգ Ռուսիանքն էլլինտէն ալինարագ, պիլ ճիւմլէ Էվրօբա տէվլէթլերինէ թախսիս իտիլտիկի զանն օլունմուշ իտի, լաքին մէզքիւր հագգ ֆիրլէն հիշ պ'ը քիմսէնէ վէրիլմէմիշ իտի։

«Էհէմմիեէթի տերէճէսինէ կէօրէ, զաղէթալարտա թահթը միւթալաաեա ալընմշ օլմաեան 1856 ահտնամէսինին պէնտէրինտէն պիրինի սիզլէրէ գրաաթ իյլէմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէրսէնիզ, կէօրէ էրմենիզքի, Թիւրքիա Խրիսթիանլարը հագգընտա Ռուսիանքն ագտէմճէ միւքէլլէֆ օլտուղու համիլիք սրֆաթքընը մահվ վէ իզալէ իթտիր, լաքին Ռուսիանքն եէրինէ քիմսէնի նատպ ու թայէին գըլմատըգ, վէ օյ վագբթան պու կիւնէ գատար մէզքիւր սէֆիլ էհալի իւզէրինտէ ա.լա հիմնեէթ էսէրի գալմամշ տըր։ Իչթ։ մէզքիւր ահանամէնին տօղուղունճու պէնտի.

«Զաթը հաղրէթի Շահանէ, թէպաալարքընքն սաատէթի հալի հագգընտա միւթթաասքֆ պուլունտուղլարը դայրէթի դավիեէլերիյլէ, ասլա մէղհէպ վէ ճինսիեէթ ֆարգը իթմեեէրէք, անլերին իսլահը ահվալի իչին պիր ֆէրման սատր պուեեարմուշ օլտուղլարընտան, պու խուսուս ղնյրի թէպաեէթլերինտէ պուլունան էհալիեի Խրիսթիանիեէսի հագգընտա նիեաթը խայրխահանէյի Շահանէ.

լերինէ տէլալէթ իտէր, վէ պու պապտէ քէնտի տույղուլարընա պիր իսպաթը ճէտիա իրաեէ իյլէմէք արզուսիյլէ, խասսէթէն իրատէյի Սէնիյյէլերինտէն չերէֆթէսթիր պույրուլան ֆէրմանը մէզքիւրու Էվրօբա տիւէլի մուաղզամասընա թէպլիղ իյլէմէքլիկէ գարար վիրմիշլէր տիր։»

«Պատէհու ահտնամէյի մէզպուր շու վէճհ իլէ տէվամ իյլէմիշ տիր.

«Բարիզ ահտնամէսինի իմզալամըշ օլան տէվլէթլեր, ֆէրմանը մէզքիւրուն էհէմմիեէթի ալիեէսինի թաստիգ իտէրլեր։ Պու հալտէ, նէ՛ զաթը հաղրէթի Շահանէ իլէ թէպաալարը պէյնինտէ մէվճուտ օլան բաղթա վէ միւնասէպաթա, վէ նէ՛ տախի տէվլէթի Ալիեէնին իտարէյի տախիլիեէսինէ միւթթէֆիգէն վէ եախօտ միւնֆէրիտէն միւտախէլէ իթմէք հագգը հիչ պիր վագբթտա տիւէլի միշարիլէյհիւմաեա վէրիլէմէեէճէկի, զիքը օլունան ֆէրման ահքեամընտան աշիքեար սուրէթտէ միւսթէպան օլմուշ տուր։»

«Պինաէն ալէյհ, մուհարէպէ գուվվէթիյլէ Ռուսիանքն իւզէրինտէն համիլիք սրֆաթը գալարբրբզ, վէ եէրինէ քիմսէ թախսիս իտիլմէտիկինտէն, մալիւմիւնիւզ տիր քի, շու էհալիյի մաղլումէնին զուլմու թաատտիեաթընտան իտապէրտար օլաճագ, վէ չիտտէթլէ չիքեաեէթ իտէճէք, վէ էհալիյի մերգումէնին լաեբգբյա մուամէլէ իտիլմէսի իչին իսրար իյլէեէճէք հիչ պիր քիմսէ պուլունմամըշ տըր։

«Պատէհու իսթիլալ զուհուր իտիպ, պիր էեալէթտէն տիկէրինէ սիրաեէթ իթտի։ Միւթէագիպէն Ռուս միլլէթինին հիւնի թէվէճճիւհիւ թահրիգ օլունտու, պունուն իզ'ըինէ քէնտինին տօսթ վէ միւթթէֆիգի պուլունան տէվլէթի Ալիեէեէ ֆէնա պիր հալ զուհուր իթմէմէսի իչին, Ինկիլթէրրա զօրգու հիսս իթմեեէ պաշլատը, վէ նիհաեէթ շու պուլունտուղումուզ հալ վուգու պուլտու։ Անճագ պուլունտուղումուզ շու հալ, պիզճէ մուհարէպեեէ կիրիշմէք իստուսուս տէյիլ տիր, վէ հիչ պիր տէվլէթ թարաֆընտան տախի մուհարէպէ թէհլիքէսի եօգ տուր, վէ եալընըզ Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան մուհարէպէ զօրգուսու վար տըր, վէ պունուն տախի սէպէպի եալընըզ շունտան իպարէթ տիր. չէօյլէ քի, Ռուսիա 1856 ահտնամէսինէ, վէ Ինկիլթէրրանքն զանն օլունան մէնաֆիինէ նիսպէթէն, էհալիյի Խրիսթիանլեեէ պիր տօսթ թախսիս իտիլմէսինի իսրար իյլէմէքտէ տիր։ (Շիտատէթլէ թահսին ալեամէթլիր։) Վէ էկէր Էվրօբա տիւէլի միւթթէֆիգասը, էհալիյի մերգումէնին տօսթու օլմագլըընը զապուլ իթմէղլէր իսէ, Ռուսիա 1853 սէնէսինտէ իթտիկի կիպի, պու քէրբէ տախի էհալիյի մէրգումէնին հիմնեէթինի տէրիւհատ իտէճէք տիր։

«Լաքին նէ՞ իչին Ռուսիա հագգընտա պու տէրէճէ ալթիսթ օլուեօրուզ։ Զիքնքի նասրլքի մալիւմունիւզ տիր, պիզ Ռուսիատան խայլի մէսաֆէ ուզագտաեըզ։ Դարատէնիզտէն կէչէրէք պուրատան Ռուսիաեա վասլ օլմագ իչին, 3.000 ֆարսախ մէսաֆէ կէչմէք լազըմ կէլիր։ Իմտի, նէ՞ իչին Ռուսիա հագգընտա տիւէարը Հալթիրագ օլուպ, տէվլէթի Ալիեէ պու գատար գասալէթ իտիեօրուզ։ Իչթէ սիզլէրէ պէեան իտէճէք օլտուղում պաշլըճա նօգթա պու տուր։

«Իհթիմալքի պու իքի տէվլէթլերին խարիթասընը էեիճէ թահգըգ վէ թէֆթիշ իթմէմիշսինիզ տիր, լաքին իչինիզտէն չօղլարընմալիւմիւ տիւր քի, տէվլէթի Ալիեէնին բաեիթախթը օլան Իսթանպոլ շէհրի Պօղազ իչինին սահիլի իւզէրինտէ վագբ տըր, վէ Պօղազ իչի տար պիր կէչիտ օլուպ, Դարատէնիզտէն Մարմարա թապիր օլունան քիւշիւք պիր տէնիզէ միւմթէտ օլուր, վէ Զանագ գալէա իսմինտէ տիկէր պիր պօղազ պուլունուպ, պու տախի պահրը Սէֆիտտէ Մարմարա տէնիզինէ նազըր տըր։

«Պինաէն ալէյհ Իսթանպոլ շէհրի պու իքի պօղազլար արասընտա պուլունուպ, պունլարա նէզարէթ վէ գօմանտա իթտիկի հալտէ, Ռուս հարպ սէֆինէլէրի, հէր նէ գատար Դարատէնիզտէ սէրպէսթ օլսալար, վէ Ռուսիա իսթէտիկի տէրէճէտէ սէֆաեինի մէզքիւրէեի չօղալտաճագ օլսա, եինէ Ռուսիանքն գուվվէյի պահրիեէսի նէ՞ պու պօղազլարտան կէչիպիլիր, վէ նէ՞ տախ։ Ագ տէնիզէ կիրէպիլիր։ Իչթէ քեաֆֆէյի միշքիլաթը պաշլըճա նօգթասը պու տուր։ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, քէնտինին դարշըսընտա պէօյիւք պիր մուխթարա պուլունտուղունու, վէ Ագ տէնիզտէքի նուֆուզունու զայպ իտէճէկինի, վէ էկէր եալընըզ պիր Ռուս հարպ սէֆինէսի մէզքիւր պօղազլարտան կէչէպիլիր իսէ, քէնտինին Հինտիսթանա տօղրու օլան եօլու պիր տէրէճէեէ գատար մէնն իտիլէճէկինի խաեալ իյլէեօր, վէ պու սէպէպտէն տէվլէթի Ալիեէի շու շիմտիքի հալինտէ մուհաֆազա իյլէմէսինի, վէ պու պօղազլարըն անախթարլարը տէվլէթի միշարիլէյհանքն եէտինտէ գալարագ, Դարատէնիզտէն Ագ տէնիզէ կէչէճէք օլան Ռուս հարպ սէֆինէլէրինտէն գարշը տուրմասընը արզու իտիեօր։

«Նասրլքի կէօրիւեօրսունուզ, պէնտէնիզ Ինկիլթէրրաեը, շու շիմտիքի իտարէ թարաֆընտան թագտիմ օլունտուղու վէճհ իւզրէ, սիզլէրէ թագտիմ իտիեօրում, վէ օլ սուրէթլէ պէեանը էֆքեար իյլէեօրում։ Իչթէ պու կիւն Ինկիլթէրրա, Թիւրքլեր մէմալիքի Մահրուսսէտէն չըգտըգլարընտա, եէրլէրինէ Ռուսլար կիրէրլեր տեու գօրգուեօր, վէ պունտան տօլաեը պիզի տախի, Թիւրքլերի վէ Էվրօբա գրթասընտա տինի Իսլամիէեի մուհաֆազա վէ վիգաեէ իթմէք տէհլիքէլի մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուրուեօր։ Պունունլա պէրաբէր պունտան 700 սէնէ էվվէլ Ինկիլիզ միլլէթի, Նասրլքի թարիխ տախի կէօսթէրիր, քէնտինին գահրման զրաալարընտան պիրիյլէ պէրաբէր Խաչվերլերլէ (Խաչակիր) պիրլէշէրէք, Մահալլը մուգատասէյի Միւսլիմանլարընն եէտի զապթընտան գուրթարմագ նիեէթիյլէ Բալէսթինէ կիթմիշտի։

«Պու հալտէ պիզիմ եաբարընը մզ նէ՞ տիր։ Հիւքիւմէթի Սէնիյյէեի մուհաֆազա իթմէք իչին, Ինկիլթէրրանքն ճան վէ խազինէսինի ֆէտա իտիեօրուզ, վէ Ռուսիա քէնտիսինի հարպ սէֆինէլերինտէն պիր թանէսինի պիլէ պահրը Սեեահատան պահրը Սէֆիտտէ կէչիրմէմէք մագսէտիյլէ, Պէրլէէմի, Դալվէրի, Մօն տէղ Օլիվիէեի վէ Ինկիլթէրրանքն գան վէ ագչէսինի վէրիեօրուզ։

«Լաքին պիր քէրրէ թէֆթիշ իտէլիմ քի, 1854 սէնէսինտէ Դբրբմ մուհարէպէսինի միւնթիճ օլան բօլիթիգա նէ՞ իտի։ Պու մուհարէպէնին մալը նէեէ օլտուղունտան պահս իթմէեէճէյիմ։ Զիւնքի պու խուսուստա ըէք չօղ տէֆա պահս օլունմուշ տուր։ Մէզքիւր մուհարէպէնին եալընըզ պիր նօգթասը, պիր եախօտ իքի ղազէթատան մաատա, քիմսէ թարաֆընտան պու եագքն կիւնլէրտէ թահթը նազար ու տիգգաթա ալընմամըշ տըր։

«Սիննէրի խայլիճէ քէմալտէ պուլունան ամէլէ թագբմը տերխաթը իտէրլեր քի, 1852 սէնէսինտէ, վէ մուհարէպէ իհթիմալի օլմազտան էվվէլ պիր էքմէք 4 բէնս իքէն, իքի սէնէ տէվամ իտէն մուհարէպէ էնասընտա 4 1/2 բէնս վէ տահա զիեատէեէ ֆբրլամըշ տըր։ Ռուսիատան կէլէն սիզին զախիրէլերինիզ թապիաթբյլա քէսիլսի, վէ էքմէեինիզ հէմ նատիր վէ հէմ պահալը օլտու։ Էֆէնտիլէր պու սէօզիւմէ սիզ, էքմէեինիզ պահալաշճագ տըր տէեու պիր վազիֆէյի ումումիեէտէն կէրի տուրտուրուեօրում զանն իթմէեինիզ։ Լաքին կէրէք թարաֆընընզտան իտէճէկինիզ սարֆիեաթը վէ կէրէք օլմուշու վէ միւսթագպէլտէ օլաճաղը հիսապ իտէրսինիզ, թախմին իտիլէն պիր բօլիթիգա եիւղունտէն իթա իթմէնիզի տավէթ իյլէտիքլերի սարֆիեաթն ճէստամէթինի թահթը իթինաեա ալմագլըզա մէճպուր օլմանըզ լազըմ կէլիր։» (Տէվամի)

Թիճարէթ վէ զիրաաթ նէզարէթի ճէլիլէսի թարաֆընտան վիլաեաթը ճէլիլէյ, վէ սուրէթի մախսուսէտ իտարէ օլունան միւթէսարրբֆլբգլարա պու տէֆա թասթիր պույրուլան թահրիրաթքն սուրէթի տիր։

«Թիճարէթ նէզարէթի վէզայիֆընքն զիրաաթ վէ թիճարէթ վէ սանաեէնին էսպապը թէրագգբեաթը իսթիքմալինէ ինհիսարը ճիհէթի իլէ, մէճլիսի Թիճարէթտէն պիթթանզիմ իթա գբլբնան միւզաքերէ իւզէրինէ, ֆիյ 30 զիլհիճճէ սէնէ 92 թարիխ վէ պիր նիւմէրո իլէ մագամը աճիղանէմ տէն թասթիր օլունան թահրիրաթտա, իչպու ումուրը մուհիմմէյի սէլէսէ ագսամընա այիտ իսլահաթքն ֆիլիեաթը պունլարքն ահվալ վէ տերէճաթը հազբրէսինի թայեին իտէճէք մալիւմաթը էսասլյէ իւզէրինէ թէտապիրի լազբմէ իթթիխազընա միհրթաճ օլտուղունտան, պունլարա մէխաղ օլմագ իւզրէ, պու պապտէ մալիւմաթը մահէլլէյէյ միւրաճաաթլա գբսմը էվվէլինն թէրագգբսընա մէտար օլմագ մագսէտի իլէ, մուգատտէմա վիլաեաթը շահանէտէ իհտաս օլունան պիլճիւմէ մէնաֆի սանտըգլարընքն սերմաեէլերի իլէ նուգուտու մէվճուտէ վէ միւսթագրէզէսի քէմիյէթինինն զիրաաթա սալիհ արազիյի մէթլուբէ իլէ էհալէթ ու հաղիհի զիրաաթ իտիլմէքտէ օլան գբսմը մըզտարլարընքն, վէ զիրաաթտան խալի թարլալարքն էսպապը մէթրուքիյէթի իլէ հէր միլաեաթքն միւլհագաթը սայիրէսի մահսուլաթնտան թէմէթթիւ վէ իսթիֆատէճ էն զիեատ էվվէրիյի օլան նէվինին, վէ սէնէյի ճարիյէ մէզրուաթը ումումիյէսի ահվալ վէ քէյֆիեաթընքն վէ թայիֆէեի զէրրաքն թօխտում վէ չիֆթ հայվանաթքնա իհթիգաճը օլուպ օլմատըղընքն, վէ միհթաճ օլանլարքն սիրաթը միմքինէ իլէ իգտարը նէ մաղուլէ միսատաթը ֆիլիյէ վէ վէսայիթի թէսհիլիյէյ միթթէվագբֆ օլտուղունուն, վէ գբսմը սանիյէ այիտ իտիաալաթ վէ իհրաճաթլա խարիճէն վէ տախիլէն բէվճաճ վէ բաղպէթէ մաղհար օլան էմթաա վէ մահսուլաթ նէ մաղուլէ էշեատան իպարէթ իտուկինին, վէ հէր վիլաեէթին մէվագբեի մուհիմմէսինտէ թիճարէթ ճէմիյէթլերի վար իսէ, պունլարա այիտ վէզայիֆ նէ եօլտա ճէրէեան իտէկէլտիկինին, վէ իտիաալաթը խարիճիյէյ նիսպէթլէ իհրաճաթը տախիլիյէյ նէ հալ վէ տերէճէտէ պուլունտուղունուն միթէֆէրրի ագմէշա (գումաշլար) վէ սայիր մէնսուգաթ (տօգումա) վէ մամուլաթը տախիլիյէ տէսթիկեահլարընքն պու կիւնքի կիւնտէ մէվճուտի իլէ պունլարատան սապզգընա նիսպէթլէ թէտենի իտէնլերին ավարբզ վէ միշքիւլաթը հազբրէսի էսպապընքն իզահը իլէ պունու տէֆ ու իզալէ իտէճէք թէշէպպիւսաթ նէ եօլտա օլմագ լազըմ կէլէճէյինին վէ էրպապը հիրէֆ վէ սանաեա իրայէսի էհէմ կէօրիւնէճէք միւսատաաթը միմքինէյի թէսհիլիյէ նէտէն իպարէթի օլմագ իգթիզա իտէճէյինին, վէ մէվճուտ օլան իսլահանէրին ահվալ վէ իտարէյի հազբրէսի իլէ թալէպէյի մէվճուտէսի վէ վարիտաթ վէ մէսարիֆի սէնէվիյէսի մըգտարընքն վէ մանուաթ վէ մամուլաթընքն թարադգբսընա տայիր կէօսթէրիլմէսի լազըմ կէլէն ասար վէ մէսաի քէյֆիեաթ վէ տերէճաթընքն էլ հասըլ մէմլէքէթին հուսուլու սէրվէթի թապիյէսինէ էսաս օլան ագսամը սէլէսէյի մէզքիւրէնին միւզթէզայի հալ վէ մէվգբեա կէօրէ իհթիեաճաթը սահիհէսի իլէ պուրալարա այիտ թաֆսիլաթը միֆիտէ վէ միւթալաաթը մախսուսէ պիլճիւմլէ վիլաեաթ իլէ ըէսէն իտարէ օլունան միւթէաարրբֆլբգլարտան իսթիշար օլունմուշ, վէ օրատան օն մահ միւտտէթ կէչմիշ օլտուղու հալտէ պաղը մահէլլէրտէն եաբընըզ սէնէյի հալիյէ մէշրուաթը մահսուլունուն մըգտարը պիլտիրիլիպ, ասլ մալիւմաթը էսասիյէյէ՝ տայիր հիչ պիր վիլայէթ վէ միւթէսարրբֆլբգ.տան հէնուզ էճվիպէյի (ճէվապլար) լազբմէ վիրուտ իթմէմիշ տիր։

Էկէրչի մէվատտը մէզքիւրէ հագգընտա թալէպ օլունան մալիւմաթքն էհէմմիյէթի վէ պունուն սուրէթի միւքէմմէլէտէ միւլահազա վէ միւթէալեաը իլէ օլ պապտէ ըէյ վէ նէթիճէ պէեան օլունմասընքն վագբթա իհթիեաճը միւնքիր տէյիլ իսէ տէ, իսթենիլէն իյզահաթ իֆատէյի ֆբրսաթլա թէէիրի մագսէտէ սէպէպ օլաճագ սուրէթտէ տէվը ու տերաղ միւթալէաթ վէ թէտզբգաթը ամիգա վէ արիզէյէ տախի տիւշիւրիւմէք լազբմ կէլմէյիպ, սիւրաթը միւմքինէ իլէ շիմտիլիք միւգթէզայի մասլահաթքն իֆաասընա մէտար օլապիլէճէք տերէճէտէ մալիւմաթը թէգարրիւպիյէ վէ թախմինիյէ իթասը քեաֆի օլապիլէճէյինտէն, պու պապտէ պաղը իյզահաթ իթասընա միւպատէրէթ օլունուր։ Շէօյլէ քի, մէմալիքի չահանէ էհալիսինին իսթիտատաթ վէ գապիլիյէթի խալգիյէլերի իգթիզասընճա, ագսամը

սելեսի մեզքիւրէնին հէր նէվին-
տէ ազալիմի սայիրէ էհալիսինէ
թէֆավվուզ իտէճէքլէրի պէտի-
հի օլուպ, մէմալիքի մահրուսէ-
նին իճապը մէվգբյի ճօղրաֆիյէ-
սինէ, վէ էվլրօբալբնբն թիճարէթ
վէ սէնայիտէ օլան հալբ հազբր
թէրագգբսբնա նէզարէն, տէֆա-
թէն պունլարա ըէգապէթ իտէ-
պիլբճէք մէրթէպէյի իւլիաեէ
վիսուլբ գապիլ օլամաեաճաղբն-
տան, 'շիմտիքի հալտէ շու ի.քի
գբսմբն իհթիեաճաթբ տախիլիյէ-
յէ քիֆայէթ իտէճէյի տէրէճէյէ
իսալբ, վէ ֆագաթ տէվլէթ վէ
մէմլէքէթին խարիճէ քիւլլիյէթ-
լի իխրաճաթ իլէ էն ղիեաատէ իս-
թիֆատ իտէճէյի շէյ ղիրաաթբ
էմրի էհէմմի օլուպ, պու պապտէ
պիհագգբն իսթիֆատէնին էսպա-
պբ սահիհէսի իսէ, ղիրաաթ հէ-
վայիճինի թէսհիլ իլէ հէր եէրտէ
քէսրէթ իւզրէ մէթրուգ օլան ա-
ղաղինին ղիրաաթ վէ հիրասէթի-
նէ էհալիճէ էմքեանբ վասթաաթ
իրաեէ իտէճէք վէսայիթին իս-
թիհսալբ գաղիյէերի օլմաղլա,
իշ պու մէգասիտի նաֆիանբն հու-
սուլինի թէէմինէ մէտար օլաճագ
թէտապիրի թէտրիճիյէնին հէր
պիր գբսմճա իճապբ հալ վէ մէվ-
գբեա կէօրէ իթթիխաղ վէ իրա-
եէսինէ իպթիտար օլունմագ իւզ-
բէ, վիլաեէթի ճէլիլէերի տա-
խիլինտէ թագրիպէն գաչ տէօ-
նիմ արաղի վար տբր, վէ պուն-
լարտան մէրա (չաեբբ) վէ օրման
օլանլարա արաղիյի մէվաթ վէ
մէթրուքէնին վէ միւթէմատիէն
ղիրաաթ օլունուր թարլալարբն
մբգտարլարբ նէ տիր, վէ ղիրաաթ
օլունմաեան արաղինին էսպապբ
մէթրուքիյէթի նէ մագուլէ ավ-
բբզտան միունպէիս տիր, վէ պու
ավարբզբն իզալեսի վէ արաղիյի
մէվաթբն իհեաս նէ եօլտա հա-
սբլ օլապիլիր, վէ հէր եէրտէ զէ-
բինտէն էն չօգ իսթիֆատէ իտի-
լէճէք հուպուպաթ գանղիսի տիր,
վէ զէրբաբն իպթիտարբնա մէտար
օլմաղ իւզրէ, վագթի իլէ քիւ-
շատ օլան մէնաֆի սանտբգլարբ
սէրմայէլէրինին գավայիտի մախ-
սուսէսինէ թէվֆիգան իտարէ վէ
իսթիմալբ թէվգիրի ղիրաաթա
վէսայիթի միւսաիտէտէն պուլուն-
հաղլա, իշ պու սէրմաեէլէրին քէ-
միյէթի իլէ շիմտիյէ գաաար նէ
սուրէթլէ իտարէ օլունմուշ տուր,
պուրալալբնբն թագրիպի պիր հի-
սապ վէ միւվազենէ իլէ սիւրաթբ
իշար, վէ ղիքր օլունան սանտբգլա-
բբն պէտաեէթի քիշատբնտան
պէրու հասբլաթ վէ սարֆիեաթբ-
նբ միւթէզամին օլաղաղ, մէն-
սուպ օլտուգլարբ գաղալար մէճ-
լիսի իտարէլէրի մազպալալարբ
իլէ մուսատտագէն տէֆթէրլէրի-
նին իրսալ վէ թիսեարբ, վէ սան-
էն ագսամբ սէլեսէյի մէզքիւրէ-
տէն թիճարէթ մէսէլէսի տէ սէր-
վէթի մէմլէքէթին նօգթայի իս-
թինատբ օլտուղունտան, պունուն
տախի պէր վէճճի մուհարրէր տէ-
բէճէյի էմքեան վէ իճապբ հալ
վէ մէքեան վէ զէմանա կէօրէ էմ-
նիյէթպախշ նէթիճէ օլապիլէճէք
պիր սուրէթլէ թէվֆիրի մէգասի-
տի սէնիյէյի հազբրէթի միւլիւ-
քեանէտէն օլուպ, էկէրչի մէմա-
լիքի մահրուսէտէ պուլունան
թիճճարբն մուամէլաթբ միւթէ-
ճէրբիւպէյի մէմալիքի սայիրէտէ
օլտուղու վէճճլէ թէաթ ի վէ իճ-
բատէ խայլբճա նէվագ ըսբ վար
իսէ տէ, թիճճարբն տախի պիր
էսասբ մէթին իւզրէ թէէ.նինի էս-
պապբ իրթիգաֆ պէսինէ միւ. պատէ-
ըէթ վէ ճանիպի ումուրտան կէօ-
բիւնմէքլէ, պու պապտէ իթթի-
խաղ օլունաճագ թէտապիրի թէտ-
բիճիյէյէ մէտար օլմագ իւզրէ,
հէր եէրտէ թիճարէթին ահվալ վէ
քէյֆիյէթի իլէ անա այիտ իտխա-
լաթ վէ իխրաճաթբն վէ տախիլէն
ըէվաճբ օլան էմթաաեբ խարիճիյէ
իլէ խարիճատէ ըէվաճ վէ բաղպէ-
թի օլմագ իթթիպարբ իլէ իխրաճ
օլունան էշեայի տախիլիյէ էնվա
վէ մբգտարբնբն եինէ թախմինի
պիր միւվազենէսի իլէ նէ բատտէ-
տէ պուլունտուղունուն, վէ պիր-
տէ վիլաեէթին թիճարէթ ճէմի-
յէթլէրի օլան մէվագբյի մուհիմ-
մէսինտէ պու մագուլէ ճէմիյէթ-
յէրբ այիտ վէզայիֆ նէ եօլտա ի-
տարէ օլունմագտա, վէ պէօյլէ հէ-
նուզ պիր թէշէպպիս վուգու
պուլմաեան մահէլլէրտէն նէրբէլէր-
տէ թիճարէթ ճէմիյէթլէրի թէշ-
քիլինէ լիւզում կէօրիւնմէքտէ
օլտուղունուն տախի պէեան, վէ
սալիսէն մէմալիքի մահրուսէնին
պիլատբ էճնէպիյէ իլէ միւնասէ-
պաթբ թիճճարիյէսի հէնուզ պու
տ'ըէճէտէ օլմատբղբ զէմանլարտա
մանուաթ վէ մամուլաթբ տախի-
լիյէ հէվայիճի մէմլէքէթէ քեա-
ֆի վէ միւթէնասիպ պիր բատտէ-
տէ պուլունուպ, պու իսէ մէմա-
լիքի մահրուսէնին էքսէր ճիհա-
թբնտա մէնսուճաթ վէ մամուլա-
թբնբն հարիրիյէ վէ գութնիյէ
(բամպուգ) վէ սայիրէյէ մախսուս
օլարագ պիր չօգ տէսթկէահլար-
լա էհալինին իհթիեաճաթբնա քի-
ֆայէթ իտէճէք հէր կէօնա վէսա-
յիթի սանայիյէ մէվճուտ իքէն,
Եվրօբալբնբն հէր նէվ մէնսուճաթ
վէ մամուլաթբնբն էմրի մէթանէ-
թինէ էհէմմիյէթ վիրմէյէրէք,
բաղպէթի նասբ ճէլպ իտէճէք
սուրէթտէ եալբնբզ զէրաֆէթ վէ
լէթաֆէթլէ թէզեին վէ ֆապրի-
գալար վասթասբ իլէ ֆիեաթբնբ
թէհվին իթմէսի, վէ մէմալիքի
մահրուսէ էհլի սանաեիի իսէ, պու
տագիգէլէրտէն զաֆիլ վէ թէրագ-
գբ եօլունտա մէքեասիլ օլարագ,
հէր պիրի ապ ու էճատատբնտան
պուլտուղու շէքլի դատիմ իւզրէ
սանաթբնտա միւշթէղիլ օլմասբ
վէ խալգ տախի պունլարբն մէթա-
նէթինէ տիգգաթ վէ մէմլէքէթին
ճիհէթի մէնֆաաթբնա ըիայէթ
իթմէյէրէք, զաֆիլանէ լէթաֆէթի
զահիրէյի էշեաեէ գարբլմասբ,
մամուլաթբ տախիլիյէյի շու հա-
լբ թէտէննիյէյէ կէթիրմիշ օլտու-
ղունտան, վէ պու իսէ, զայէթլէ
մուզիր օլուպ, հէր հալտէ վէսա-
յիթի սանաիյէնին թէվգիր վէ
թէքսիրի իլէ պուլունտուղումուզ
զէմանա կէօրէ, իսլահ վէ իգմալբ
նէվագբսբ վէզայիֆի մուհիմմէ-
տէն պուլունտուղունտան, իշ պու
մագսատին թէէմին վէ թէվսիի նէ-
թայիճինէ թէտապիրի էվվէլիյէ-
տէն օլմագ իշին, հէր եէրտէ նէ
մագուլէ էմթաա վէ մէնսուգաթ
իմալ օլունուր, վէ պունլարա մախ-
սուս նէ գատար տէսթկէահ վար
տբր, վէ պու սանաթլար սապբգբ-
նա նիսպէթլէ նէ տէրէճէյէ գա-
տար թէտէննի իթմիշ տիր, վէ
թէրագգբեաթբ ֆիիլիէսինի միւն-
թիճ թէտապիր նէտէն իպարէթ
օլմագ լազբմ կէլիր, վէ թէրագ-
գբյի սէնաիեէ նիւմունէյի թէ-
շէպպիս օլմագ մագսատբ իլէ մու-
գատտէմա քիշատ օլունմուշ օլան
իսլահ խանէլէրին ահվալբ հազբ-
բէսի նասբլ տբր, վէ պունլարտա
նէ մագուլէ շէյլէր իմալ օլունմագ-
տա, վէ նէ սուրէթլէ իտարէ գբ-
լբնմագտա տբր, վէ նէ գատար
լիալէպսէսի վար տբր։

Պուրալարբնբն, վէ պիր տէ էք-
սէր մէնսուճաթ վէ մամուլաթբն
էճզայի էսասիյէսի օլան խամ եա-
բաղբ վէ դութն ու ճիւլուտբն
ըէք չօղու մէմալիքբ մահրուսէ-
տէն ալբնարագ Եվրօպատա իշլէ-
նիլիպ, եինէ պուրաեա մէնսուճ
վէ մամուլ սուրէթտէ կէթիրիլ-
մէքտէ վէ տէրունբ մէմալիքտէ
էլհալէթու հազիհի պագբ գալան
մէնսուճաթ վէ մամուլաթ էճզա-
սի տախի պունլարտան ալբնմագ-
տա օլտուղունտան, մամուլաթբ
տախիլիյէ մէնաֆիինին պիր ճիւղիւ
ազամբ եինէ խարիճէ կիթտիկնն-
տէն, շու ույղունսուզլուղլարբն
էօնիւ ալբնմագ իւզրէ, մէմալիքի
շահանէնին գապիլիյէթի օլան մա-
հէլլէրտէ իբլիք վէ սայրէ ֆապ-
րիգալարբ իհտասբ վէ պունլար
իշին էհլի սէրվէթ վէ համիյէթ-
տէն ճէմիյէթլէր թէշքիլ վէ թէր-
քիպի հէր շէյտէն ղիեատէ է-
հէմմ վէ ագտէմ պուլունմասբ ի-
լէ, նէրբէլէրտէ նէ մագուլէ ֆապ-
րիգալար ինշասբ միւնասիպ վէ
միւմքին օլապիլէճէյինին իյղահէն
պէեան վէ թիղքեարբ, վէ շուրա-
սբ տախի պէեան օլունուր քի,
իշպու ագսամբ սէլեսէ հագբնտա
թալէպ օլունան թահգբգաթ,
պաշգա պաշգա օլարագ, հէր
գբոմ միւզաքերաթ վէ իսթիթ-
լաաթբ մախսուսէյէ միւթէվագբֆ
օլտուղունտան, շու մէվվատբ
սէլեսէ իճրայի թահգբգաթա
սարֆբ մէհասբլբ հիմմէթ վէ գան-
ղի գբսմբ էվվէլ իթմամ օլունուր
իսէ, անբն գօմիսիօնճա թանզիմ
օլունաճագ լայիհա վէ մագպա-
թասբ տիկէրլէրինէ թէալիգ իտիլ-
մէյէրէք, հէման պու թարաֆա
պաս (կէօնտէրմէք), վէ թէշրիպ,
վէ տիկէր իբի գբսմբն տախի պու
վէճճէլ թէրթիպ վէ թէագիպլինէ
պէզլի աթբֆէթ պույրուլմասբ
մուվաֆբգբ մասլահաթ կէօրիւն-
միւշ, վէ պու խուսուսա տայիր
հասպէլ գայիտէ միւլհագաթա իճ-
բա պույրուլաճագ թէպլիղաթ,
թէէլիիր իթմէմէք իւզրէ, տայի-
բէյի վիլաեէթ տախիլինտէ պու-
լունան միւթէսարբբֆլբգլարբա,
գայիմագամլբգլարա վէ միւտի-
րիյէթլէրէ կէօնտէրիլմէք իշին,
իշպու թահրիրաթբ աճիղանէմին
սուրէթի մանպասաեբ վիլաեէթտէ
պաստբբբլարագ, մերքէզի վիլա-
եէթտէն կէօնտէրիլմէճէք մէմուր
նիւսխէլէրինտէն մաատա, հէր պիր
միւթէսարբբֆլբզբն ատէտի միւլ-
հագաթբնա կէօրէ, մերքէզլէրին-
ճէ եէրլէրինէ նէչբ օլունմագ իւզ-
բէ, պաշգաճա նիւսխէյի մուգթա-
զիյէսինին տախի իրսալ գբլբնմա-
սբ, վէ իշին էհէմմիեէթինէ պի-
նաէն թէսրիի մալլումաթ մագսէ-
տի իլէ իրայէ օլունան իշպու սիւ-
վերի թէսհիլիյէ միւճէրբէթ մաս-
լահաթբն թաճիլի ճէրբեանբնբ
մուճիպ օլմագ էմնիյէյի մախ-
սուսէսինէ միւպթէնի պուլունմուշ
իտուկինտէն, պու պապտէ ըլճայէ
աֆվ իլէ պէրապէր պու թէսրիա-
թա կէօրէ մասլահաթբն իֆայի
միւգթէզասբ խուսուսունա։

Պաթումտա լէնկէրէնտաղ օ-
լան Մուխպիրի Սիւրուր ֆբբգա-
թիյնի հիմմաեունու Տէրիսաատէ-
թէ ավտէթէ էմր ալմաղլա, տէ-
րունինտէ պուլունան պահրիեէ
շակիրտանբյլա պէրապէր պիր ի-
քի կիւնէ գատար պուրաեա մու-
վասբլէթ իյլեեէճէք տիր։

—Պաթումի գօմանտանբ Հասան
բաշա հաղրէթլէրի էրքեանբ հար-
պևնէ միրալայլարբնտան Օսման
պէյ էֆէնտիյի ալարագ, եագբն-
տա օթարաֆա կիտէճէք տիր։

—Ռէսիմէր Լօյա ղազէթասբնբն
Վիէննատան ալտրդբ պիր թէլէկ-
րաֆնամէնէ նազարէն, Դարատաղ
իմարէթի, էհալիսինին թէայեիւ-
շիւնէ քեաֆի լէվազիմաթբ օրմա-
տբղբնտան, Դարատաղ պէյի Մոս-
գու վէ Ռէթրէսպուրկ Սլավգօմի-
թէլէրինէ միւրաճաաթլա, մուա-
վէնէթի նազտիեէ թալէպ իթթի-
կինի Վիէննա թէլէկրաֆբ խասլէր
վէրիեօր։

—Մէմլէքէթէյնին շիմտիլիք
սիլահ ալթբնա ալբնան ասքէրի
իշին կիւնտէ 120 պին վէ այտա 3
միլեօն 600 պին ֆրանգ, եանի 165
պին լիրա սարֆիեաթ վուգու
պուլուեօր իմիշ։ Մէսարիֆաթ ի-
չին միւտիրան մէճլիսի ճիւղի
թախսիսաթ իյլէմիշ իսէ տէ, պու-
նուն բէք աղ պուլունմուշ օլտու-
ղունտան, վէ Մէմլէքէթէյն ու-
մուրու մալիեէսի բէք մուզաեի-
դատա իտուկինտէն, պէօյլէ քիւլ-
լիեէթլի մասրաֆբ նասբլ գաբա-
տաճաղբ ճայի տիգգաթ տբր։
Իմարէթէ բէք չօգ Ամանիա մէ-
մուրլարբ կէլիպ, նահիեէ վէ գա-
ռիեէլէրտէ զէլթայիր, օթ, վէ սա-
յիրէ մուպաեա իյլէմէլէրի, գա-
խիրէնին ֆիեաթբնբ արթբբմբշ
տբր։ Անճագ պու մէմուրլարբն
պու գատար զէխայիր վէ օթու
քիմին իշին սաթբն ալտբգլարբ
տահա պիլինէմէօր։

—Եէնի բաղար ճիհէթինտէ
պուլունուպ, կէչէնլէրտէ Սէլանի-
կէ կէլմիշ օլան պէշ թապուր ա-
սաքիրի Մբսրիյէյի շահանէտէն
տէօրթ թապուրու Սէլանիքտէն
Մէհմէտ Ալի, Բահանիյէ, Շաբ-
գիյէ, Ղարպիյէ նամ Մբսբր վա-
բօրլարբ իլէ տիւն Տէրիսաատէթէ
կէլէրէք, կիճէ վաբօրտա գալբպ,
պու կիւն Վարնա թարիգի իլէ
Սիլիսթրէյէ ազիմէթ իտէճէքլէր
տիր։

Ասաքիրի մէրզումէ գօմանտա-
նբ ֆէրիդ Բէշիտ բաշա հաղրէթ-
լէրի իլէ, Իսմայիլ բաշա հաղրէթ-
լէրի, վէ միրալայ Ահմէտ պէյ
տախի պէրապէր պուլունմուշլար
տբր։

Ասաքիրի մէրզումէնին Ոսկլա
նիքտէ գալան տիկէր պիր թա-
պուր իլէ թօրլարբ տախի պիր
գաչ կիւնէ գատար կէլէրէք, ան-
լէր տախի օլ թարաֆա կիտէճէք-
լէր տիր։

—Պիր միւտատէթէն պէրու չէհ
բիմիդ լիմանբնտա պուլունան Ա-
մանեա հարպ սէֆինէլէրինտէն
Մէթօր նամ սէֆինէ, տիւն ագ-
շամ Իզմիր լիմանբնա ազիմէթ իթ-
միշ տիր։

—Տէօրթ պաճալբ Մէտարբ
Զաֆէր վաբօրու հիմաեունու ֆիր
մբգտարբ ասաքիրի շահանէյի Իս-
թանպօլա կէթիրմէք իւզրէ, տիւն
սապահ կէմիյիք քէօրֆէզլինէ
կիթմիշ տիր։

—Ֆէթհիյէ գալէօնու հիմա-
եունու Սէլանիքտէ թէճէմմիւ ի-
տէն ասաքիրի շահանէտէն պիր
մբգտարբնբ Իսթանպօլա կէթիր
մէք իւզրէ, տիւն սապահ օլ թա-
րաֆա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Պրազիլիա իմբէրատօր վէ իմ-
բէրաթօրիչասբ մահբ հալին եէ-
տինճի կիւնիւ Բօրտաիտէ պիլ վի-
սուլ, Սբվիչ գանալբնբ սէյր ու
թէմաշա իյլէմիշլէր, վէ պուրա-
տան տախի Մբսբր վէ Դահիրէնէ
ազիմէթ իտէճէքլէր տիր։

ԻԼԱՆԸ ԸՆՍՄԻ

ՄԷՆՍՈՒՃԱԹ

(Բազար իրթէսի Կիւնէրի)

Դազմիր վէ գասթօր վէ չուխա
վէ մանէլ ֆանէլա։ Հարիրլի վէ
բէնպէյի ֆիսթանլբգ վէ էսվապ-
լբգ։ Հարիրլի վէ եունլու վէ բէն-
պէյի չիթ վէ բիքէ վէ պասմա վէ
սսվուգ պէզ վէ թիւլպէնտ։ Մա-
տամլու վէ մէրմէր շահբ տիմիգա-
թօն վէ տէօշէքլիք կիրպաս վէ
մէնտիլ վէ գալէմքեար եօրկան վէ
բէնպէ գութ վէ բէշտիմալ վէ մա-
գարա թիրէ։ Էլվան իպրիշիմ վէ
շէրիտ վէ հարիր վէ գատիֆէ
գօրտէլա վէ սաչագ վէ մանթօ
սիւյմէսի վէ գբլաբտան վէ ալթուն
վարագ վէ եիւն իրէկի։ Հարիր-
լի վէ բէնպէյի չէմնիեէլիք վէ
հարիր քէնարբբ վէ չիշէքլի կաղ
վէ աթլաս։ Գատիֆէ։ Բէնպէյի
վէ եիւնլիւ ֆօտրալբգ թիպէթ։
Հարիր վէ բէնպէ թիւլ վէ գօր-
տէլալբգ, վէ թանթէնօ վէ ֆէսթօ
քէնարբբ հարիր սաւ թաշբ։ Բօթին
լասթիկի վէ լասթիգ գօլագ։ Բեա-
զիպ գբլապտան պէեաղ սբրմա
վէ թբրթբլ վէ շէրիտ։ Գալբճա
վէ սէճճատէ։

ՄԷԼՊՈՒՍԱԹ

(Սալբ Կիւնէրի)

Դազմիր վէ չուխա վէ գասթօր
վէ չաեագ վէ գատիֆէտէն հա-
ղբբ էլպիսէ։ Բէնպէ վէ եիւն
վէ ապա վէ էլվան մանէլ
կէօրէկի վէ բանթալն վէ ֆէսթօ
վէ եագա վէ գօլ վէ էլտիվէն։
Ապա գասթօր վէ հարիր կիրպաս
վէ հաղբբ շարգա։ Իբլիք վէ հա-
մա թագլիտի տէօքմէ չալ, գու-
չագ վէ պօղչա վէ Իւսկիւտար
թագլիտի պասմա եէմէնի վէ բէն-
պէ վէ թիրէ չօրապ վէ գալչբն
վէ գուլթ։ Ֆէս մէճիտիեէ, վէ
էլինօղ վէ լիղօբինա վէ սայրէ։

Ճիլղավա սբրթբ վէ քէտի վէ
տիլքի վէ պօղաղ դաղրա վէ ճիլ
գաֆայի լիբիոգա վէ նաֆէ լի-
բիոգա, վէ թիում վէ սայրէ։

ՄԱՏԷՆԻԵԱԹ

(Զարէմպէհ Կիւնէրի)

Նէվզուհուր չբբլագ մէրաթ վէ
ճամ վէ լավանթա չիշէսի։ Տէօք-
մէ լամպա, թէրզի վէ պէրպէր
մբգրաղբ, բիրինչ միսմար։ Զինի
լամպա վէ պիլբօր վէ ֆինճան վէ
սայրէ։ Սիմ վէ ալթուն սաաթ
վէ ալթուն գօրտօն վէ ալթուն
միտալեօն վէ մատէն չաթալ վէ
պբչագ վէ սայրէ։ Տէմիր գաբ-
եօլա։

ԷՆՎԱՑԻ ԹՈՒՐՏԵՎԱԹ

(Բէնչէմպէհ Կիւնէրի)

Բեավալէ վէ էեէր վէ մէչին
վէ քէչի տէրիսի վէ սայրէ։ Բիւլ-
չէ չէմա իսթէրիգ։ Կէօզլիւք
վէ սաաթբբ տէսթէրէսի վէ սա-
գալ թօղու վէ թէլ գօրճա վէ թախ-
թա սաաթ մէսիլլիւ հէրնէվի խուբ-
տավաթ։

Տէրիսաատէթ կէօմրիւրլէրինտէ
բէսմի կէօմրիւեէ պէտէլ այնէն
ալբնմբշ օլան տէօրթ էշեա,սբնբքճա
պիլթթագ սիմ հէր պիր սբնբքբ պա-
լատ կէօսթէրիրմիշ, վէ պունլար
իշպու իլան թարիխինտէն իթթիպա-
բէն, պիլթիւն պիլթիւն սաաթբլբզպ,
արդասբ ալբնբնճաեա գատար
իւզերլէրինտէ մուհարրէր կիւն-
լէրտէ, եանի մէնսուճաթ պէհէր
հաֆթա բաղար իրթէսի, վէ մէր-
պուսաթ սաբ, վէ մատէնիեաթ
չարշէնպէհ, վէ խուրտավաթ բէնչ-
շէմպէհ կիւնէրի սաաթ պէշանն
օնա գատար Տէրիսաատէթ էմթաա
կէօմրիւեա հավլիսի տէրտինտէ
վաչբ անպարբ մախսուս էսնիւնտէ

պիլմիւզաեէտէ, բէշին ադչէ իլէ սաթքլաճաղ ընտան, վէ պէտէլէ սիր կէօնա ըսգօնթօ զամմ օլունմադը-ղը եիւղ ղրուշյուզու եիւղ ղրուշա օլմադ իւզրէ, մէթալիք վէ պէշլիք վէ եախոտ գայմէ գա-պուլ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարը մալիմիւ օլուսլ, էեա-մը մէզքիւրէտէ մահէլլի մէզ-պուրտա պուլունմալարը իլան օ-լունուր։

Մէճլիսի
5 քեանունի էվվէլ 292 Ռուսումաթ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բազար կիւնիւ գօնսէրիմ՛ պ բէք կիւզել սուրէթտէ իճրա իտիլ-միշտիր. վէ հէր տէֆա քէմալի սա-խավէթլէրի իգթիզասընճա, պէրա-յի թէշվիգաթ թէշվիգէ բաղպէթ իտէն տօսթլարըմըզտան չօգլար թէշրիֆ իթտիքլէրի կիպի, հէր միլլէթտէն պաղը զէվաթը խայր-խահան վէ մէգատիր շինասան տա-խի թէշրիֆ իյլէմիշլէր տիր։

Պէյլէ ճէմիյէթլէրին զիեատ չէրիֆինի արթըրան ֆամիլեալար օլուպ, վէ էքսէր լօճալարա միւ-թէպէր ֆամիլեալար թէշրիֆ իթ-տիքլէրինտէն, պատիի իֆֆթիխար վէ թէշէքքիւրիմիզ օլմուշ տուր։

Քէզալիք քէմալի մէսէրրէթ վէ մէմնունիյէթլէ պէեան իտ-էրիզ քի, հէր քէս, էյլէ պիր քէ-մալէթ վէ մէտէնիյէթէ էսէրի օլան գօնսէրե լաբզ օլան հիւրմէթ ու թաղիմի քէմալ տէրէճէ իճրատէ հիմմէթ իլէ, սիկարա իչմէք վէ բաթըրտր իթմէք չէյլէ տուրսուն, եավաշ սէս իլէ լաբզըրտը իտէն պիլէ նատիրէն կէօրիւլէպիլմիշ, վէ չու կիւզէլլիք միլլէթիմիզճէ պիր իֆթիխար ու շէրէֆ սաեըլաճա-ղընտան, հէր քէս մէմնուն օ-լուպ վէ թահսին իյլէմիշ տիր։

Աթուֆէթլու Օտեան էֆէնտի հաղրէթլէրի, թամ վաղթինտէ թէշրիֆ իթտիքտէն պաշգա, թա խիթամընա գատար տիյնէմէ քլիկ հիմմէթ իտիպ, վէ հէր ճիհէթլէ, վէ ալել խուսուս զաթը հաղրէթի Բատիշահի հադդընտա օգունան տուա իլէ, միլլէթճէ թէրէննիւմ օլունան պէսթէլէրտէն տօլաբը, իզհարը մէմնունիյէթլէ, աճիղլէ-րինի քէմալ մէրթէպէ թէշվիգ պուեուրմուշ տուր։

Զերազ Մինաս էֆէնտի, Օտեան էֆէնտի հաղրէթլէրիյլէ պիրլիք-տէ պուլունմուշ տուր։

Միլլէթի Մուսավիլեէտէն օլուպ վէ թիւճճարը միլթէպէրոնտէն, վէ Խասքէօյ սէքէնէսինտէն Ֆրէնք օղլու Խոսիմ վէ Նէսիմ էֆէնտի պիրատէրլէր գօնսէր խիթամընա պէրայի թէշվիգաթ, իքի ատէտ լիրա իհտա իթմիշլէր տիր։

Իմտի, պու տէֆա տախի, հէր զաթ հաղդընտա վաճիպէտէն պուլունան թէշէքքիւրի աղիմիմ-ղի թէքէրրիւր իտէրիզ։

* *

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԶՈՒԹԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

Ա. Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ մնաւուկին միամեայ հաշուեցոյցն՝ որ կսկսի 1875 մայիս 1 է և կը յանգի մինչև 1876 Ապրիլ վերջ, և

Բ. Մաքրի դիւղի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ մնաւուկին հընգեռասանամեայ հաշուեցոյցն՝ որ կ՚սկսի 1874 Հոկտեմբեր 1 է և կը յանգի մինչև 1875 Դեկտեմ. վերջ։

Թաղական խորհրդոյ կողմէ ըստ օրինի Տնտես. խորհրդոյ ներկայացուած և անոնց յարմանմամբ մէկ մէկ օրինակն յիշեալ եկեղեցեաց բակն ի տես թաղեցւոց կախուած է։

Տնտես. Խորհուրդն ներկայ պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւէր կը կարդայ յիշեալ երկու թաղի թաղեցւոց՝ որ իւրաքանչիւրն իրենց թաղի հաշուեցոյցին վրայ որ և է դիտողութիւն կամ բողոք եթէ ունին, թուականէս մինչև 21 օր պայմանաժամաւ փութան գրաւոր կերպով ներկայացնել Տնտեսական խորհրդոյ։

Հետևապէս ոյն պայմանաժամին լրանալէն ետք որ և է դիտողութիւն կամ բողոք անլսելի պիտի մնայ։

1 Դեկտեմբեր 1876
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պոլիս

ԻԼԱՆԱԹ

ԱՄԲԼ
ԳԱՕԱՄԻՆ
ԵԱՆԻ
1877

ՍԷՆԷՑԻ ԻՍԱՎԻՑԷՅԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՕԼԱՆ
ԻՄԹԻԽՐԱՃԱԹ

(ԻԼԱՎԷ)

Ոյգուստա կէօրիւլէն բիւեալարըն մանէալարը

Ստամպոլտա Զագմագճըլար եօ-պուչունտա քիթասլճը Գավաֆեանըն տիւքքեանընտան մատտա հէր էրվէնի քիթասլճը տիւքքեանլարընտա սաթը-լըր։ Ֆ/ի 100 բարա։

ՄԷՎՍԻՄ

Սապբդը միսիլլիւ, պու տէֆա տախի, Մ. Վ. Դասապեան, ասըլ Նօրվէճիա պալըգ եաղընան կէ-թիրթմիշ օլմաղլէ, կէրէք չիշէ վէ կէրէք դբյեէ իլէ, Պաղչէ գարու-սունտա Դարաղօլխանէ վէ ֆուրուն դարշըսընտա վագը քէնտի մաղա-զասընտա, դաեէթ ալէասընան սաթըլմագտա տըր։ Սօն վագըթ-լարտա պիր թագըմ հիյլէլի եաղ-լար սաթըլմըզը իչլն, միւշթէրի-էրին տիդգաթը լաղըմէսի տավէթ օլունուր։

ԻԽՊԱՐ

Զէնտ սէնէլէրտէն պէրու միլ-լէթիմիզ խասթախանէսի տախիլի հէքիմի պուլունան Տօքթօր Գար-բիէլ էֆէնտի Նահապէտեան, հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի ռասթ ալ-թըտան սէքիզէ գատար Սամա-թիատա Իրնահօրտա վագը թօ-պաթլըեանըն էճզախանէսինտէ, վէ ճիւմատա կիւնլէրի տախի քէ-զալիք Սամաթիատա Մ. Ճիվա-նաքէնին էճզախանէսինտէ, սա-աճ ալթըտան սէքիզէ գատար, վէ խասթախանէյէ տախի սապբ-գը վէճհ իւզրէ, քէնտույէ միւ-բաճաաթ իտէն խասթալարա մէճ-ճանէն պագտաճաղ տըր։

Անգլիէրէնի, մաթեմաթիգա-յի, բնական գիտութեանց և փի-լիսոփայութեան հմուտ Հայ դա-սատու մը կը փափաքի թէ ազգ-ային վարժարանաց և թէ ընտան-եաց մէջ այցելու դասատուի պաշ-տօն վարել Դիւրամատչելի թոշա-կով մի։ Պէտք ունեցողները կրնան լրագրոյս գրասենեակը դիմել։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Դպրոցաց բէնշէյմպիհ–բաղարընտա Ն՝ 41 Կրի խանընտա

ԲՆԱԿԱՆ ԲԱՐՈՅՈԿՈՆ
ԵՒ
ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԱՒԻՆ ՄԱՆԿԱՆՑ
կաթէ կարելէն մինչև 7 տարեկան հասակը
Ի ՊԷՏՍ ՄԱՐՑ
Թաքսիմէոց
ՕՐ. Գ. ԳԷՈՐԳԵԱՆ

Թէ ի՞նչպէս պէտք է կերակ-րել, հագուեցնել, դաստիարա-կել մանուկը իւր այս եօթնամեայ ժամանակին մէջ որմէ կախում-ունի իւր բոլոր ապագայն, ա՛յս է ահա գրքուկիս նպատակը, ո-րով և արժանի իւրաքանչիւր մօր ձեռքը գտնուելու։ 60 երեսէ կը բաղկանայ և կը ծախուի Եէնի-ճամի փողոց թիւ 80. Ղ. և Եաղ-մաճեան գրատունը։

Գին 25 Ղանթիմ

Véritable huile de foie de morue du Dr DE JONGH.

ՏՕԹՕՐ ԵՕՆԿԸՆ ԽԱԼԻՈ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸՂԸ ԵԱՂԸ
ԳԱԼՊԸՆՏԱՆ ՕԱԳԸՆՄԱԼԸ

Մօրինա պալըդ եաղըմա մէմալիքի մահուստէտ թագլիա իտիլմէքտէ օլ-տուղու վէ իւղէրինտէ մարգ ամըն գալ-պը պուլունան պինկէրճէ չիչէլերլէ ա-տի պալըդ եաղը սաթըլմագտա պու-լունտուղու թէպէյեիւն իթմիշ օլուսլ, խասթալարա զաեէթլէ զարարը օլան իչպու հիյլէնին էօնիւնիւ ալմադ իչին էճզամբլարա իլան իտէրիմ քի տոքթօր Եօնկըն խալիս պալըդ եաղընը մէմա-լիքի մահուստէտ եալընըզ չու ամթի-տէքի, եանի, Եէնի ճամիտէ Տէլլա Սուտանըն 16, 18 վէ 20 Նիւմէրօլու էճզախանէսինէ վէ Գալաթատա Եիւք-սէք գալաբրմտա Վէյիշ վէ գումրան-եա վէ Վէնսան Գասապեանըն էճզա-խանէլէրինէ կէօնտէրմէքտէյիմ։

ՏՕԹՕՐ ՏԸ ԵՈՒՆԿ

EAU FONTAINE
DE JOUVENCE
DE MAZET

Սաչլարա թամիի ալթուն ըլնկի վիրէրէք, սըֆաթը տախի ղաեէթ կիւզել վէ լաթիֆ կէօսթէրմէք իւղ-րէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան քեաֆ-ֆէյի մուալիճէլէրտէն հիչ պիրի չիմտիեէ գատար կէրէք սիւրաթը իճրա, կէրէք սաչլարա վէրտիկի եու-մուշագլըգ վէ կիւմրահլըգ խու-սուսլարընտա մէզքիւր EAU FONTAINE DE JOUVENCE de MAZET մուալիճէնին տէրէ-ճէսինէ վասլ ալամամըշլար տըր։ Վագտա պու իտիմատ սաթըլան բէք չօգ մուալիճէլէր սաչլարըն ըլնկինի սէ.յիտորիրլէրիսկ տէ, EAU FONTAINE DE JOUVENCE de NAZET նէշիճէսինի հասլ ի-տէմէղլէր։

Մէզքիւր մուալիճէնին ասըլ մա-հալլի MAZET, parfumeur-Chimiste 10 *Bishopsgate Street, LONDRES.*

Տէրիսատէթտէ տախի Եէնի ճա-մի սօղաղընտա 35–37 նումէրօլու Տէլլա Սուտանըն էճզախանէսինտէ, վէ պաշլըճա բէրուքէրլէրտէ վէ նէֆիս դօղուլար սաթանլարտա ֆիրուխթ օլունուր։

LA VELOUTINE
ԼԱ ՎԷԼՈՒԹԻՆ

ԼԱ ՎԷԼՈՒԹԻՆ պիւսիւրթէ թէր-թիպլօրունմուշ պինապէրին տէրի իւղէրինէ նաֆի սուրէթտէ թէէ-պէրի օլան եարըշդան վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պիր նէվի բիրինճ թօ-զու օլուսլ ինսանըն տէրիսինէ թա-պէի պիր թաղէմէք վէրիր։

Մէզքիւր բիրինճ թօզունու իճատ իտէն միւսիւ Շ. ֆԱԻ նամ զաթ տըր։

ԲՕՄԱՏ ՍԱԹԷՆ

Իչպու բոմատա, էլլէրի եումու-չագվէ թաղէ սաղլամըշը իլէ պէ-բապէր, էլլէրի չաթլաթմագ վէ սօուղտան հասլը օլան սայիր պու-կիսի մարազտան վիզահէ իտէր։ Բարիստէ Բէ սօղաղընտա Ն՝ 2 մա-զազա ատբօրիթօ ու տուր։

TCHITLI

ՊՈՒՐՍԱ ՃԻՎԱՐԸՆՏԱ ԶԻԹԼԻ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒԵՈՒՆՈՒՆ

Ֆիյ 22 սէֆէր 1289 վէ ֆիյ 13 հազիրան 1867 թարիխի իլէ չէրէֆսատրը օլան իրատէյի Սէնիեէ իգթիզասընճա իմթիեազընը իհրազ իյլէմիշ օլան գումրանեանըն իլանը տըր։

Իչպու գումրանեանըն Տէրիսատէթտէ Սուլթան համամընտա չէմսիեէ-ճիլէրաէ 41 վէ 44 վէ 46 նիւմէրօլու մազազասընտա բարչա բարչա վէ եա թօբատան մէզքիւր մատէն սուեունտան սաթըլըրը կիպի, Գալաթատա խարաճճը սոգաղընատ 3 վէ 8 նիւմէրօլու, վէ Պէյօղլունտա Տէլլա Սու-տա էճզախանէլէրտէ սաթըլմագտա իտուկի վէ մէզքիւր մատէն սուեու-էվրօպանը այնի ճինատէն օլան մատէն սուլարընը քեաֆֆէսինէ ըէգա-պէթ իտէր մէրթէպէտէ պուլունտուղու իլան օլունուր։

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ
Նոր Լօնդրա վէ Էդինբուրկ եանղընի սէկուրթա գումբանեսը

	Ինկ. Լր.
Ասլ սէրմաեէ	2,000,000
Իօտէնմիշ սէրմաեէ 250,000	
Եանղընի չիւպէսին-տէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ադ-ճէսի 1,040,744	1,290,744
1875 սէնէսինտէ սա-ֆի քեարը	917,178

NORTHERN ASSURANC COMPANY
ՆՕՐԹՀԷՐՆ
Նոր Լօնդրա եանղընի սէկուրթա գումբանեսը

	Ինկ. Լր.
Ասլ սէրմաեէ	3,000,000
Իօտէնմիշ սէրմաեէ 150,000	
Եանղընի չիւպէսին-տէնհասըլ օլմուշ իհթիեաթ ադճէսի 380,000	530,000
1875 տէ Ս՝ֆի քեար	351,000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալա-ըընն ՊԻՐԼԷՆՄԻՆ աճէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուսլ, եանկըն սիկուրթա-սը իչին չօգ գօլայլըգար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Իսթանպօլուն լաղալէթլու էհալիսինէ իլան իթմէեէ միւսարաաթ իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սի-կուրթաեա թուշտուգլարը էպնիկէլէրի, պէյնէլէրնտէ թագսիմ իտէճէքլէր տիր։ Եանղընի սիկուրթասը իչին Վիրտիլէրի գօլայլըգլար իլէ պիր չօգ իշ եապմաեա միւթէէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպօլ վէ հիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիկ սիկուրթաեա թուշճագ տըր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գա-լաթատա Կըլավանի–խաընտա 5 նիւմէրօ մազազաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէզքիւր գումբանեալարընն աճէնթօսու
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ

ՃՕՀՆ ԿՕԶՆԷԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՄԸ

Հաստատելու Ինկիլթէրա գըրալիչասը վէ բըրէնտ վէ բըրէնսէս տը Կալ վէ Էվրօպանըն պաշլըճա հիւքմտարանըն իմթիեազը լավանտաճըլարը։

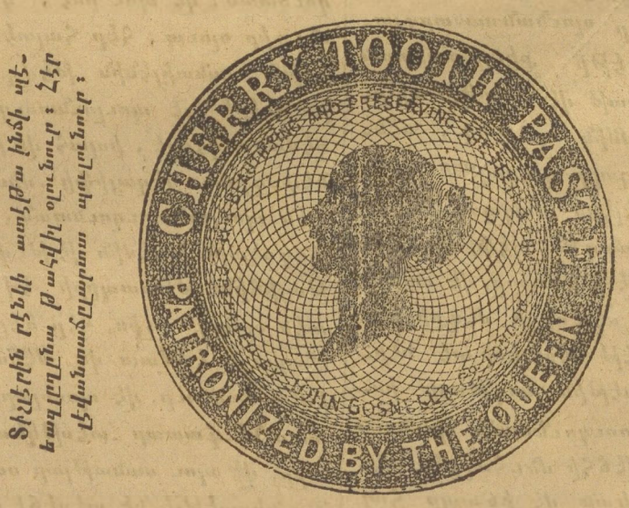

Տիշերին բէնկիլէրի ատէթա ինճի սէ-եազլըմա թագլանմասը։ Հէր թագ-մագ ալտը օլունմուշ Ալիտա Ֆ՝ի ինանմամ-ղը։ Տիշեանին հիվ էնճանլարը։

Տիշերին հիվ էնճանլարը։

Թօալէթ վէ ատլէրին պէեազլըղը իչին օլան խասսէլէրի իլէ քէսսի նամ-իյլէմիշ տիր։

ՏԻՇԼԷՐ ԻԶԻՆ ԲԷՐ ԱԼԷԱ ՊԻՐ ԹԷՐԹԻՊ

Գալալընտան սագընմալը։ Սահիպի իմթիեազլար իլան իտէրլէր քի քէնտի մալէրինէն թագլիանի իտէնլէրի վէ սաթանլար ալէյհինտէ իգամէ յի տավա-իտէճէքլէր վէ թագլիտինիսաթանլարը խասլէր վիրէնլէրէ միւքեաֆաթ վի-րէճէքլէր տիր։

ԹՕԱԼԷԹԱ ԻԶԻՆ ԲՈՒՏՐԱ

Պաշլըճա բէրուքէրլէրտէ վէ պա խուսուս ԵԷնի ճամիտէ Տէլլա Սուտանըն 16 18 վէ 20 Նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ սաթըլմագտա տըր։